

Svensk förening för
INFORMATIONSSPECIALISTER

Årsberättelse 2013

Årsberättelse 2013

Om föreningen och syftet med verksamheten

Svensk förening för informationsspecialister (SFIS) är en förening för dem som arbetar professionellt med informationshantering och informationsförsörjning. Medlemmarna är informationsspecialister – bibliotekarier, omvärldsanalytiker, webbredaktörer, informationsarkitekter, informationsproducenter och informationsleverantörer – inom olika branscher och verksamheter.

Syftet med föreningens verksamhet är att ge medlemmarna verktyg för deras professionella utveckling och därmed bidra till en kvalificerad informationsförsörjning och informationshantering i deras företag eller organisationer.

De kärnverksamheter som föreningen verkar inom är:

- informationshantering,
- informationsförsörjning,
- informationssökning,
- informationstekniker och verktyg,
- omvärldsbevakning och
- kunskapsdelning.

Medlemmar

I början av mars 2014 hade SFIS 513 medlemmar, en minskning med 160 medlemmar eller 24 procent under året. Det bör dock påpekas att en del av minskningen gäller 2012, hur stor del har vi inga uppgifter om, eftersom många medlemmar som inte betalade medlemsavgiften för 2012 inte plockades bort från registret förrän 2013. Oavsett det är minskningen kraftig.

SFIS har fem lokalavdelningar. Av medlemmarna var 59 anslutna till lokalavdelningen Mellansverige, en minskning med 15 procent, 46 till lokalavdelningen Norrland, en minskning med 21 procent, 202 till lokalavdelningen Stockholm, en minskning med 26 procent, 119 till lokalavdelningen Sydsverige, en minskning med 25 procent, och 87 till lokalavdelningen Västsverige, en minskning med 24 procent.

Medlemmarna arbetar på universitet och högskolor, företag, myndigheter och organisationer, läns- och folkbibliotek, specialbibliotek eller sjukhus/vårdbibliotek eller är studerande. SFIS har alltså medlemmar inom både den privata sektorn och den offentliga sektorn.

Ekonomi

Föreningens huvudintäkter var under året medlemsavgifter och intäkter från kurser och konferenser. Föreningen hade under 2012 och 2013 också ett bidrag från Kungl. Biblioteket för kurs- och konferensverksamhet. Efter ett omfattande arbete med att

sanera budgeten är denna nu i balans. Denna balans hotas dock av att antalet medlemmar minskar.

Ordföranden fick under året arvode för 20 procents arbetstid. Dessutom har ett 60-tal personer gjort en omfattande ideell och för föreningen ovärderlig insats i styrelser, arbetsgrupper, konferenskommittéer m.m.

Verksamhetsinriktning

Utöver arbetet med att ställa om föreningens ekonomi har styrelsen under året arbetat utifrån följande prioriteringar:

- stärka och förtäta den lokala aktiviteten,
- stärka kontakterna med institutionerna för biblioteks- och informationsvetenskap och
- medlemsrekrytering.

Den lokala aktiviteten

Styrelsen har tillsammans med lokalavdelningarna under en tid fört en diskussion om möjligheten att stärka och förtäta den lokala aktiviteten. Denna diskussion har dock ännu inte gett något konkret resultat.

Stärka kontakterna med institutionerna för biblioteks- och informationsvetenskap

Under året har föreningen haft fortsatt kontakt med institutionerna för biblioteks- och informationsvetenskap och forskare från dessa institutioner har medverkat i flera av SFIS arrangemang; bland annat har den seminarierie som SFIS initierade våren 2012 i samarbete med Chalmers bibliotek i Göteborg och Bibliotekshögskolan för att sprida information och ge utrymme för diskussion kring aktuell forskning som är relevant för informationsspecialisternas verksamhet fortsatt.

Medlemsrekrytering

Arbetet med att bryta den nedåtgående trenden och åter öka antalet medlemmar är ett långsiktigt arbete. Styrelsens strategi för att öka medlemsantalet har varit att öka intresset för föreningen och värdet av ett medlemskap.

Verksamhet

SFIS verksamhet omfattar tre huvudområden:

- *Kompetensutveckling* – ge medlemmarna möjlighet till kompetensutveckling inom aktuella områden till rimlig kostnad.
- *Omvärldsbevakning* – ge medlemmarna möjligheter att hålla sig à jour med de senaste nyheterna och rönen inom informationsindustri, informationsresurser, IT, aktuell forskning och best practice.
- *Nätverkande* – ge medlemmarna tillgång till både rikstäckande och lokala kollegiala nätverk för kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

Dessa områden förenas i hög grad i de kurser, konferenser, seminarier och lokala arrangemang som SFIS arrangerar, ofta i samverkan med andra aktörer inom informationsområdet.

Exempel på viktiga områden och behov som kan tillfredsställas genom ett medlemskap är för olika typer av arbetsplatser:

Universitet och högskolor: Nya rön och utveckling inom informationskompetens och lärande; bibliometri; publicering av forskningsresultat open access; spridning av forskningsresultat; ny teknik; upphovsrätt; utveckling och användning av sociala medier.

Myndigheter och organisationer: Nya rön och utveckling inom informationshantering; omvärldsbevakning; upphovsrätt; utveckling och användning av sociala medier.

Företag: Nya rön och utveckling inom informationshantering; publicering av och tillgång till forskningsresultat open access; omvärldsbevakning; upphovsrätt; utveckling och användning av sociala medier.

Folkbibliotek: Nya rön och utveckling inom angränsande områden; utveckling och användning av ny teknik, såsom sociala medier; upphovsrätt.

Studerande: Kontaktnät och möjlighet till erfarenhetsutbyte med yrkesverksamma informationsspecialister.

Kurser och konferenser

Den 7 – 8 oktober arrangerade SFIS seminariet *Vägen till det digitala arkivet* i samarbete med Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek och Centrum för Näringslivshistoria.

Två konferenser har hållits under året:

- *Vårkonferensen 2013* i Malmö den 10 april.
- *Teknikdagen* i Norrköping den 23 oktober.

Vägen till det digitala arkivet

Bakgrunden till seminariet *Vägen till det digitala arkivet* var att många kulturarvsorganisationer inser att man måste rusta sig för att kunna ta emot digitala leveranser, men att flertalet varken har metoder för att kunna göra det på ett rationellt sätt eller system som kan trygga materialets långtidslagring och tillgängliggörande i framtiden. Målgruppen för seminariet var kulturarvsinstitutioner i hela landet.

Seminariet första dag inleddes av Ulf Jönsson, vikarierande institutionschef på Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Därefter presenterade och problematiserade Johanna Berg Digisams verksamhet och Magnus Geber Riksarkivets e-arkiv. Petra Söderlund från Svenska Vitterhetssamfundet reflekterade kring digital lagring och arkivering. Erik Siira från Göteborgs universitetsbibliotek talade under rubriken

"Digitala leveranser med dFlow" och Lars Lundqvist från Riksarkivet talade under rubriken "Samla digitalt kulturarv". Dagens avslutades med en rundvandring på Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Den andra dagen inleddes av Per-Ola Karlsson, arkivchef på Centrum för Näringslivshistoria. Därefter presenterade Håkan Gustafsson från Mittuniversitetet projektet "De enskilda arkivens digitala kulturarv", som drivs av Mittuniversitetet, Näringslivsarkiv i Norrland-NIN och Föreningsarkivet Västernorrland. Bengt Neiss från Kungl. Biblioteket resonerade kring frågor som rör leveranserna inom ramen för e-pliktlagen, Anders Gidlöf, Centrum för Näringslivshistoria resonerade kring hur näringslivet kan lösa problemen kring digital arkivering och Maria Jonsson presenterade TAM-arkivets lösning.

Moderator för seminariet var Ana Durán, SFIS och Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek.

Vårkonferensen

Vårkonferensen genomfördes i Malmö den 10 april i samarbete med Malmö stadsbibliotek och hade *Informationsförsörjning till forskning och information – information som konkurrensmedel* som rubrik. Utgångspunkten för konferensen var frågorna:

- Hur kan biblioteket bidra till bättre forsknings- och innovationsmöjligheter i sin organisation.
- Hur kan biblioteket samverka med forskare, utvecklare och innovatörer för bättre informationsförsörjning?
- Hur kan biblioteket utföra sin uppgift att föra ut forskningsresultat till relevanta målgrupper på ett effektivt sätt?
- Vad har skett och sker inom forskningspolitiken för att stärka bibliotekens roll som informationsförmedlare?

Tema för förmiddagen var forskningspolitiska perspektiv på bibliotekens roll. Mats Benner, professor vid Forskningspolitiska institutet, Lunds universitet, inledde med ett övergripande forskningspolitiskt perspektiv under rubriken "Kontrovers och konsensus". Därefter talade Björn Hammarfelt, forskare i biblioteks- och informationsvetenskap vid Uppsala universitet om forskningspolitik, bibliometri och bibliotekens roll och Thomas Neidenmark, forskarkoordinator vid Stockholms universitetsbibliotek, om forskningsbiblioteket som motor i vetenskaplig kommunikation. Förmiddagen avslutades med en diskussion mellan Mats Benner, Björn Hammarfelt och Thomas Neidenmark.

Tema för eftermiddagen var bibliotekens roll som stöd och samarbetspartner. Den inleddes med att Tove Faber, chef på Videntret, Odense Universitetshospital, talade under rubriken "Forskningsunderstöttende services: hvordan forskningsbiblioteket bliver en attraktiv samarbejdspartner for forskerne" och fortsatte med att Hanna Voog, bibliotekarie/projektledare vid Lunds universitet, talade under rubriken "Tillgänglighet, närhet och synlighet - gemensamma utmaningar för LUB-nätverket för att möta Lunds universitets forskares behov av forskarstöd", Åsa Aretun, forskare vid VTI, om tillgången till elektroniska tidskrifter och Sofia Murray från Malmö stadsbibliotek och Gitt Ossler från Lunds stadsbibliotek om företagsinformation på bibliotek. Dagen avslutades med en öppen diskussion med SFIS ordförande Peter Almerud som moderator.

Under konferensen hade LM Informationstjänst och Swets produktpresentationer.

Moderator för konferensen var Sara Kjellberg, som arbetar med att utveckla Malmö högskolas stöd till stöd till forskning, bibliotek och IT.

Kvällen före konferensen arrangerade SFIS ett konferensmingel med Malmö högskolas bibliotek som värd och BTJ som sponsor. Vid minglet delade SFIS ut utmärkelsen Årets informationsspecialist och LM Informationstjänst stipendiet LM Information Award.

Teknikdagen

Den årliga *Teknikdagen*, som arrangerades av SFIS Mellansverige på Arbetets museum i Norrköping den 23 oktober, hade OER, Open Educational Resources, som tema. Utgångspunkten för konferensen var frågan: Vad är OER och vad innebär OER för lärandet? Under konferensen medverkande följande med presentationer på temat: Cormac Mcgrath, Karolinska Institutet, Alastair Creelman, Linnéuniversitetet, Åsa Forsberg, Lunds universitetsbibliotek, Mats Brenner, Högskolan i Gävle, Johan Jönsson, Wikipedia, och David Lawrence, Linköping University Electronic Press.

Mindre arrangemang

SFIS genomförde ett 30-tal mindre arrangemang under året – kurser, seminarier, föreläsningar och studiebesök. Några exempel:

Kurser, seminarier och föreläsningar

- Discoveryverktyg (SFIS Mellan)
- "Vad jobbar du med, Bibliotekarie?" (SFIS Stockholm)
- "Ditt personliga varumärke", om hur man kan använda LinkedIn och Twitter för att bygga ett personligt varumärke med Johannes Sundlo, Academic Work (SFIS Stockholm)
- "Vetenskap möter profession – katalogiseringspraktiken möter Linked Data, RDA och BIBFRAME" med Mikael Gunnarsson, BHS (SFIS Väst)
- "Sociala mediers trovärdighet – hur kan vi praktisera källkritik på nätet?" med Anders Mildner, frilansjournalist, och Fredrik Hanell, avdelningen för ABM, Lunds universitet (SFIS Syd)
- "Open Access – situationen idag" med Margareta Fathli från KTHB (SFIS Stockholm)
- "Vetenskap för profession – om visualisering och informationskompetens" med Veronica Johansson, BHS (SFIS Väst)
- Malmös stadsbibliotekarie i samtal med Malmö högskolas bibliotekschef (SFIS Syd)
- "Online under 40 år: databasernas historia – en exposé och betraktelse av en som var med" med Lars Klasén (SFIS Stockholm)
- "Nyheter i upphovsrättslagen – vad innebär det för biblioteken?" med Jerker Rydén, verksjurist på Kungl. Biblioteket (SFIS Stockholm)
- Seminariet "Hur påverkar de digitala tjänsterna biblioteket som fysiskt rum?". Före seminariet fanns det möjlighet att delta i en visning av Karolinska Institutets

bibliotek med tyngdpunkt på arbetet med att utveckla biblioteket som akademisk mötesplats. (SFIS, Swets och KIB)

Studiebesök

- Visning av advokatfirman Vinges bibliotek (SFIS Väst)
- Studiebesök på Nobelmuseets bibliotek (SFIS Stockholm)
- Studiebesök på Sjöhistoriska museets arkiv och bibliotek (SFIS Stockholm)
- Studiebesök på Hagströmerbiblioteket (SFIS Stockholm)
- Vårutflykt till Örestads bibliotek (SFIS Syd)
- Studiebesök på Örestadens bibliotek och Den sorte diamant (SFIS Väst)
- Våravslutning med en vandring genom den göteborgska ölkulturens historia (SFIS Väst)

Övrigt

- Lunchbokcirkel (SFIS Väst)
- After work och pubkvällar (SFIS Stockholm)
- Mingel på Bok- och biblioteksmässan (SFIS Väst)
- "Vi är Romer" – guidad tur på Göteborgs stadsmuseum (SFIS Väst)
- Glögg på Litteraturhuset (SFIS Väst)
- Glöggmys på Regeringskansliets bibliotek (SFIS Stockholm)
- Julmingel med tema Hållbarhet (SFIS Syd)

SFIS Sydsverige genomförde flertalet av sina arrangemang i samarbete med Svensk Biblioteksförning Regionförening Skåne och SFIS Västsverige genomförde några av sina arrangemang i samarbete med Svensk Biblioteksförning Regionförening Väst.

Övrig verksamhet

Årets Informationsspecialist

Kajsa Gustafsson Åhman, kontaktbibliotekarie på Linköpings universitetsbibliotek, Campus Norrköping, utsågs till Årets informationsspecialist 2013. SFIS styrelse motiverade valet så här:

"Rollen som kontaktbibliotekarie innebär mycket undervisning i informationssökning samt litteraturbevakning och Kajsa är en engagerad undervisare med en föredömligt god och nära kontakt med de lärare, forskare och studenter som hon möter. Hennes intresse och engagemang för frågor som rör information literacy kommer många till gagn – både studenter och kollegor – bland annat genom arbetet kring Information Literacy Week. Hon är också medlem i den s.k. UPP-gruppen vars uppdrag är att driva och utveckla användarutbildning och bibliotekspedagogisk kompetensutveckling inom Linköpings universitetsbibliotek.

Kajsa har flera centrala uppdrag på biblioteket som sträcker sig utanför den 'undervisarroll' hon har gentemot studenterna. Hon är kontaktbibliotekarie gentemot Miljövetarprogrammet och hennes intresse för miljöfrågor yttrar sig bland annat i att hon är ett av bibliotekets arbetsmiljöombud och att hon sitter med i bibliotekets miljögrupp.

Kajsa har även ett långårigt engagemang i SFIS Mellan där hon särskilt haft en drivande roll i de uppskattade årliga teknikdagarna.”

Utmärkelsen Årets informationsspecialist är ett sätt att uppmärksamma de kompetenser som gör informationsspecialisten till en viktig beståndsdel i en organisations verksamhet. Årets Informationsspecialist nomineras av SFIS medlemmar, ska vara medlem i SFIS och utses av föreningens styrelse.

Årets informationsspecialist delades ut vid ett mingel den 9 april i anslutning till SFIS årsmöte och vårkonferens.

LM Information Award

Marika Lundqvist från Umeå universitetsbibliotek tilldelades LM Information Award 2013 för att kunna delta i Drupalcon i Prag i september 2013. Drupalcon hade 2013 fokus på open source och samarbete inom webb- och systemutveckling och Marika Lundqvist gjorde bedömningen att konferensen skulle kunna ge henne erfarenheter och kunskap som hon kunde dela med kollegor över hela landet.

LM Informationstjänst inrättade LM Information Award år 2012 och stipendiet ska göra det möjligt för en medlem i SFIS att göra en studieresa eller delta i en internationell konferens. Stipendiat utses av SFIS styrelse i samråd med LM Informationstjänst.

LM Information Award delades ut vid ett mingel den 9 april i anslutning till SFIS årsmöte och vårkonferens.

Swetsstipendiet

Hanna Olofsson, som arbetar som informationsspecialist på Statens Beredning för Medicinsk Utvärdering, SBU, fick 2013 års Swetsstipendium för att kunna utveckla sina kunskaper om hur man kan använda textmining i arbetet med systematiska översikter. Juryn ansåg att ämnet är intressant och bedömde att Hanna Olofsson har goda förutsättningar att inte bara utveckla sina egna kunskaper utan också tillämpa dem på ett sätt som kommer även andra informationsspecialister till del.

Stipendiet delades ut vid ett seminarium med mingel som Swets och SFIS arrangerade på Karolinska Institutets bibliotek den 4 december. Vid seminariet delade 2012 års Swetsstipendiat Sara Lind med sig av sina erfarenheter från den studieresa hon gjort med hjälp av stipendiet under rubriken ”Hur påverkar de digitala tjänsterna biblioteket som fysiskt rum?”. Före seminariet fanns det möjlighet att delta i en visning av Karolinska Institutets bibliotek med tyngdpunkt på arbetet med att utveckla biblioteket som akademisk mötesplats.

Swetsstipendiet tilldelas en förtjänt medlem av SFIS som önskar vidareutbilda sig inom yrkesområdet. Stipendiet har inrättats av Swets Information Services och stipendiat utses av SFIS styrelse i samråd med Swets.

Årsmöten

Föreningen hade sitt ordinarie årsmöte den 9 april i Malmö i anslutning till SFIS vårkonferens och ett extra årsmöte i Stockholm den 4 december för att besluta om 2014 års budget.

Styrelsen

Styrelsen hade under 2013 sju protokollförda möten. Fem av dessa var telefonmöten. I september hölls en planeringsdag, då styrelsen och ordföranden i lokalavdelningarna diskuterade policyfrågor och föreningens kommande aktiviteter. Ett aviserat styrelsemöte i anslutning till planeringsdagen fick ställas in, eftersom det inte var tillräckligt många styrelseledamöter närvarande för att styrelsen skulle vara beslutsmässig.

Utbildningsgruppen

Utbildningsgruppen har inte haft någon aktivitet under året.

Kommunikationsgruppen

Kommunikationsgruppen har inte haft någon aktivitet under året.

Webbgruppen

Webbgruppen har under året gjort ett omfattande arbete med att underhålla och vidareutveckla SFIS webbplats.

RIPS, Round-table for information provision strategies

RIPS, som är SFIS nätverk för informationsförsörjningsstrategier och expertgrupp för frågor som rör näringslivets informationsförsörjning, har haft två möten under 2013. Vintermötet hölls 31 januari -1 februari på SCA Hygiene Products AB i Mölndal på temat "Hur är informationsspecialisterna organiserade?". Gruppen diskuterade utifrån huvudfrågan men även andra aspekter togs upp, t.ex. hur våra funktioner har förändrats över tid och hur vi tror att framtiden ser ut. Det är en viktig diskussion eftersom detta är en av SFIS profilfrågor. Svaren sammanfattades i ett dokument sammanställt av Peter Almerud och Elinor Magnusson. Dokumentet bifogas verksamhetsberättelsen.

Deltagarna i workshopen representerade följande företag/organisationer: AstraZeneca, Q-Med, Sandvik, SCA Hygiene Products, SPkoncernen (SIK resp Innventia), Volvo AB samt SLU i Alnarp.

Gruppen beslutade att ändra villkoren för medlemskap i nätverket genom att ta bort kravet på inval för att bli medlem. Texten under rubriken Anvisningar för RIPS-möten ändrades till nedanstående lydelse: "Medlemmarna ska representera sin verksamhet och arbeta strategiskt med frågor som rör näringslivets informationsförsörjning och informationsspridning. Medlemmarna måste vara medlemmar i SFIS. Medlemmarna förväntas vara aktiva och delta i gruppens verksamhet."

Då RIPS inte har någon egen budget måste den som är värd för mötet kunna stå för mötets kostnader. Alla, som är intresserade av att medverka samt uppfyller kraven på delaktighet och värdskap, är välkomna.

Sommarmötet hölls 29-30 augusti på Sandvik i Sandviken. Temat för mötet var intranät samt uppföljning på vintermötets tema om hur företagens/organisationernas biblioteks/informationsfunktion är organiserad. Gruppen fick en presentation av Sandviks intranät och diskuterade användande och struktur av intranäten inom de egna organisationerna.

Gruppen hade åtta medlemmar vid utgången av 2013.

SFIS nätverk för Knowledge Management

Under året har SFIS startat ett nätverk för Knowledge Management. Tanken är att nätverket ska fungera som ett forum för diskussioner och erfarenhetsutbyte för medlemmar som arbetar med Knowledge Management eller som har ett intresse av området. En första träff hölls den 4 december med Advokatfirman Vinge i Stockholm som värd. På programmet stod bland annat en presentation av Vingens arbete med Knowledge Management av Carolina Landys, KM-chef på Vinge.

SFIS Omvärldsnät

SFIS har en intressegrupp för omvärldsbevakning och omvärldsanalys, SFIS Omvärldsnät, som är ett forum för kompetensutveckling, nätverkande och erfarenhetsutbyte för att stärka medlemmarnas kompetens inom omvärldsbevakning och omvärldsanalys. Nätverket är öppet för alla medlemmar i SFIS och hade vid det senaste årsskiftet ca 70 medlemmar, varav de flesta arbetar på i nämnd ordning företag, myndigheter/organisationer och universitet/högskolor.

Nätverket har träffar 1-2 gånger om året och däremellan på det sätt som passar gruppen. Under 2013 hade nätverket en träff den 22 mars med 14 deltagare och med SLU:s bibliotek som värd. Tema för träffen var *Omvärldsbevakning och sociala medier* med presentationer av Catharina Isberg, biträdande överbibliotekarie, SLU, Charlotte Håkansson Platschef/Forskarstöd, SLU, Katarina Evengård, Funktionschef Informationskompetens och Lärandemiljö, SLU och Peter Alsbjer, Länsbibliotekarie, Örebro Län.

Sammansättningen i nämnder, intressegrupper och lokalavdelningarnas styrelser samt föreningens representation i organisationer mm

Webbgruppen

Ann-Christin Karlén Gramming (ordf.), Marika Lundqvist och David Södermark.

Roundtable for Information Provision Strategies (RIPS)

Ordförande för nätverket har varit Elinor Magnusson.

SFIS Omvärldsnätverk

Samordnare för nätverket har varit Charlotte Håkansson och Maria Johnsson.

SFIS Mellansverige

(fr.o.m lokalavdelningens årsmöte 2013)

Kajsa Gustafsson Åman (ordf.), Mats Berggren, Bo Jernberg, Kristin Krantz, Anne Marcusson och Anita Sundgren.

SFIS Norrland

(fr.o.m lokalavdelningens årsmöte 2013)

Berit Renström (ordf.), Ingela Ahlmer, Lena Björkman, Mattias Lennartsson, Marie Malmi, Mona Martinsson och Sofia Pemer.

SFIS Stockholm

(fr.o.m lokalavdelningens årsmöte 2013)

Elisabeth Hammam Lie (ordf.), Ana Duran, Elisabeth Ejemyr, Marguerite Frank och Bengt Haraldsson, som dock avsåde sig uppdraget av personliga skäl kort efter årsmötet.

SFIS Sydsverige

(fr.o.m lokalavdelningens årsmöte 2013)

Ingela Wahlgren (ordf.), Gertrud Berger, Tommy Jönsson, Maria Långh, David Osser, Linnea Stenson, Eva Tornbjer och Sara Wickström.

SFIS Västsverige

(fr.o.m lokalavdelningens årsmöte 2013)

Anneli Janred (ordf.), Eva Ekman, Eva Harrie, Lars-Håkan Herbertsson, Ingrid Johansson, Ann-Christine Karlén Grammig (adjungerad), Magdalena Sandahl och Ingela Åberg.

Styrelse, revisorer och valberedning valda av årsmötet

Styrelse

Peter Almerud (ordf.)

Charlotta Eskilson (vice ordf.)

Elisabeth Fornell (t.o.m. 2014-01-06)

Anneli Janred

Ann-Christin Karlén Gramming

Marie Malmi

Annika Nilsson

Emma Nolin

Linda Sohlberg

Revisorer

Ordinarie:

Lena Gimle (aukt. revisor)

Suppleant:

Lars Jinghamre

Valberedning

Ordinarie ledamöter:

Mellan: Catharina Arvidsson, VTI

Norr: Anna Svärd Bergström, Umeå universitetsbibliotek

Stockholm: vakant

Syd: Lotta Wogensen, Malmö högskola Bibliotek och IT

Väst: vakant

Suppleanter:

Mellan: vakant

Norr: Madeleine Enström, Umeå stadsbibliotek

Stockholm: vakant

Syd: Anna Alwerud, Lunds universitet, Campus Helsingborg

Väst: Vakant

Kontaktuppgifter

Svensk förening för informationsspecialister

Box 2001

135 02 TYRESÖ

info@sfis.nu

www.sfis.nu

PETER ALMERUD

CHARLOTTA ESKILSON

ANN-CHRISTIN KARLÉN GRAMMING

ANNELIE JANRED

MARIE MALMI

ANNIKA NILSSON

EMMA NOLIN

LINDA SOHLBERG

Företagens informationsfunktion.

Vid RIPS-mötet månadsskiftet januari – februari 2013 ställde vi ett antal frågor till deltagarna om informationsfunktionens placering i organisationen, vilka fördelar respektive nackdelar placeringen innebär, hur organisationen av informationsfunktionen har förändrats över tid och hur man tror att framtiden kommer att se ut. Vi frågade också om vilka erfarenheter deltagarna hade av nedlagda företagsbibliotek.

Företag

AstraZeneca

Inom AstraZeneca har informationsförsörjningen tidigare först varit en global biblioteksfunktion och därefter en samlad info science-funktion. Idag är den utspridd och det finns informationsfunktioner inom Business Development Unit, Capability och Practice (IRAS). Dessutom finns R&D Information med kompetens inom informatik, Information Science och informationsarkitektur. Inom R&D Information finns informationsspecialister med ansvar för var sitt terapiområde – diabetes, obesity, astma och artroskleros. Att informationskompetensen är utspridd innebär att organisationen är lite rörig, att informationsspecialisterna har många olika att rapportera till och troligtvis dubbelarbete. Samtidigt innebär det närhet till kunden och därmed större delaktighet liksom fokus på competitive intelligence.

Q-Med

På Q-Med hör informationsfunktionen till forskningen och informationsspecialisten är placerad direkt under forskningschefen. Den organisatoriska placeringen har fördelen att man kommer in tidigt i olika projekt och att budgeten för informationsresurser ofta är väl tilltagen. Nackdelen är att man eftersom man arbetar för hela företaget men inte befinner sig på stabsnivå får lägga ner mycket arbete på att profilera sig och synliggöra sig för andra avdelningar. Informationsfunktionen har alltid varit en del av forskningen och man gör bedömningen att det kommer att vara så även i framtiden. Däremot önskar man att man skulle ligga på stabsnivå, eftersom det skulle innebära att företaget skulle utnyttja den resurs informationsspecialisten är bättre.

Sandvik

På Sandvik är biblioteket, med en bibliotekarie/bibliotekschef och en biblioteksassistent, en stabsfunktion under ledningen för FoU-verksamheten. Fördelen med den organisatoriska placeringen är att man är nära forskarna, nackdelen att man är långt från övriga affärsområden. Man tror att man kommer att höra till FoU-verksamheten även i framtiden, men skulle dock gärna se att man istället blev en del av R&D Council eller Holding. Ser man bakåt i tiden har biblioteket alltid hört till FoU-verksamheten, däremot har antalet bibliotek liksom personalen minskat kraftigt.

SCA Hygiene Products

På SCA består informationsfunktionen av två informationsspecialister och är en Corporate Function inom Business Intelligence and Strategy. Man tycker att den

organisatoriska placeringen gör att man finns i rätt sammanhang och vill gärna finnas där också i framtiden. Detta har fört med sig ett större internationellt nätverk och mer fokus på marknadsinformation.

Från början hette man Library, därefter Information Centre & Library och nu enbart Information Centre. Library var inget bra namn inom organisationen. Man har en del tryckt material (periodika) men minskat på detta och försökt ta bort så många manuella rutiner som möjligt. Det har aldrig haft fokus på att skapa någon boksamling.

Volvo

På Volvo heter informationsfunktionen Team Intelligence och finns inom Advanced Technology Research och består av sju informationsspecialister, en Technology Scout och en patentsamordnare. Man arbetar i integrerade projekt och har en egen budget. Tidigare var man en uppdragsstyrd egen avdelning som fakturerade de tjänster man utförde.

Forskningsinstitut

Innventia

På Innventia arbetar två informationsspecialister och en halvtids assistent på biblioteket, som är en enhet inom Marknad & Kommunikation. Fördelarna med den organisatoriska placeringen är att man är nära företagsledningen, att man ses som ett strategiskt område, att positionen ger tyngd i marknadsföringen av biblioteket och att man får information om förändringar och nya strategier tidigt. Nackdelen är att man är längre från forskningsavdelningarna och i deras ögon blir något av "smör på moset". Man tror också att man kommer att fortsätta vara en del av Marknad & Kommunikation, även om man hellre skulle vilja vara en del av forskningsorganisationen. Man tror också att det fysiska biblioteket kommer att bli en mindre del av verksamheten. En aktuell fråga är också hur man ska lösa servicen till de externa kunderna. En möjlighet kan vara licensavtal. Tidigare har man organisatoriskt funnits både inom marknadsavdelningen, kommunikationsavdelningen, den administrativa avdelningen och Strategisk forskning.

SIK – Institutet för Livsmedel och Bioteknik

På SIK är biblioteket en del av avdelningen Marknad, Information och Försäljning tillsammans med bl.a. kvalitet, arkiv, bygg och växel. En fördel med den organisatoriska placeringen är att man kan dra nytta av gemensamma avtal. En nackdel är att man har relativt långt till ledningen. SIK:s verksamhet är utspridd. Tidigare hade olika delar av institutet egna biblioteksansvariga, men nu är biblioteksverksamheten koncentrerad till huvudkontoret. Från bibliotekets sida skulle man gärna vilja ha mer samarbete både inom moderbolaget SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut och dess moderbolag RISE Holding.

Splittrad bild

Bilden av var informationsfunktionen finns i organisationen är splittrad. Det finns dock en tendens att informationsfunktionen ses som en del av forskningsorganisationen, vilket innebär att man arbetar mycket nära forskarna och att man kommer in tidigt i forskningsprojekten, men också att man har längre till företagsledningen och måste lägga stor kraft på att göra sig synliga så att även andra avdelningar använder sig av den kompetens som finns på informationsfunktionen. Det finns också en önskan bland

informationsspecialisterna att finnas närmare ledningen för att få en naturlig kontakt med alla delar av verksamheten. Där man är närmare ledningen upplever man dock att man kommer för långt från forskarna för att bli en naturlig del av deras verksamhet.

Nedlagda företagsbibliotek

Under de senaste åren har ett stort antal företagsbibliotek lagts ner. Samtidigt sägs att informationen blir allt viktigare som konkurrensmedel, inte minst för de kunskapsintensiva företagen. Det är därför viktigt att ställa frågan om vilka konsekvenser nedläggningen av företagsbiblioteken får för företagen och om hur man istället har löst företagets informationsförsörjning.

När det gäller hur man har löst informationsförsörjningen där företagsbibliotek har lagts ner pekade deltagarna på fyra olika lösningar:

- Outsourcing av biblioteksfunktionen och köp av tjänster från externa leverantörer, t.ex. EBSCO.
- Koncentration till ett enda gemensamt koncernbibliotek.
- Användning av universitets- och högskolebibliotek.
- Att man utnyttjar de olika nätverk som personalen har.

Ingen av deltagarna pekade på några positiva effekter av någon av lösningarna.

Däremot pekade man på en rad negativa effekter:

- Forskningens kvalitet blir sämre på sikt.
- Det blir dyrare.
- Det blir svårare för forskarna på företagen att få forskningsmedel.
- Det blir mindre attraktivt att ha med företaget i ett forskningsnätverk.
- Informationsfunktionen blir mer osynlig.
- Man tappar den kunskap som informationsspecialisterna har om källor och om hur man hittar "svår" litteratur.

Att diskutera vidare

Om man tänker sig varianten neddragning/outsourcing, hur skulle man kunna göra konsekvenserna tydligare? De punkter som tar upp de negativa effekterna behöver exemplifieras.

Ta med dig bra och tydliga exempel på de punkter som känns angelägna för dig. Då får vi bra argument att ta med hem till vår egen organisation i händelse av organisatoriska förändringar.

SVENSK FÖRENING FÖR INFORMATIONSSPECIALISTER

Organisationsnummer: 802002-0924

Årsbokslut 2013

RESULTATRÄKNINGAR	<u>2013</u>	<u>2012</u>
<i>Verksamhetens intäkter</i>		
Medlemsavgifter	242 300	322 150
Intäkt för stipendium	0	0
Övriga intäkter	175 593	120 604
Övriga bidrag	111 500	111 500
	529 393	554 254
<i>Verksamhetens kostnader</i>		
Övriga externa kostnader*	-221 376	-329 688
Arvoden och personalkostnader	-144 642	-126 905
Lokalavdelningarna	-32 000	-40 000
Stipendier	<u>-15 000</u>	<u>0</u>
	-413 018	-496 593
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	116 375	57 661
<i>Finansiella intäkter och kostnader</i>		
Ränteintäkter	4 083	2 879
Räntekostnader	<u>0</u>	<u>-50</u>
<i>Verksamhetens resultat</i>	120 458	60 490

*(bokföring, porto, sammanträdeskostnader, konferens- och kurskostnader, hotell- och resekostnader, webbutveckling, representation och internationellt samarbete)

SVENSK FÖRENING FÖR INFORMATIONSSPECIALISTER

Organisationsnummer: 802002-0924

BALANSRÄKNINGAR	<u>2013</u>	<u>2012</u>
TILLGÅNGAR		
<i>Omsättningstillgångar</i>		
Kundfordringar	24 106	288 139
Skattefordran	3 608	3 608
Övriga fordringar	<u>12 382</u>	<u>119</u>
	40 096	291 866
Bank	702 615	780 000
Summa tillgångar	742 711	1 071 866
SKULDER OCH EGET KAPITAL		
<i>Eget kapital</i>		
Balanserat resultat	569 578	509 088
Årets resultat	<u>120 458</u>	<u>60 490</u>
	690 036	569 578
<i>Kortfristiga skulder</i>		
Leverantörsskulder	3896	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	42 398	445 198
Övriga skulder	<u>6381</u>	<u>57 090</u>
	52 675	502 288
Summa skulder och eget kapital	742 711	1 071 866

Årsredovisning 2013
Svensk förening för informationsspecialister
Bilaga 1

Kassa och bank

Plusgirot 15 00 26 -3 (bilaga 1:1)	47 904
Handelsbanken (bilaga 1:2)	654 711
Handelsbanken (bilaga 1:2)	0

Kronor 702615

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Bokföring	7 000
Revision	15 000
Justering kundreskontra	20 398
Förutbetalda medlemsavgifter avser 2013	0
Förutbet. Bidrag Kungl.Biblioteket 2013	0

Kronor 42398

Övriga kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	3896
Momsskuld	0
Källskatter lön december	2 238
Soc avg löner december	2 343
Kortfr skulder till anställda	100
Förskott från medlemmar	1 700

Kronor 10 277